

[Stavad]

verteret til et 13-årigt bank- eller sparekasselån, som er afdragsfrit de første 3 år, og hvor der gives et rentetilskud på 5 pct. Ved akkorder kan man samtidig bringe landmandens gældsbyrde i overensstemmelse med hans indtjeningsevne.

Det flertal, som har ønsket denne ændring, går jeg ud fra også ønsker at tilvejebringe midlerne til, at det rent faktisk kan lade sig gøre, og også føler en forpligtelse til at klare den side af sagen.

Med hensyn til ordningens administration er vi tilfredse med, at landbrugsministeren har strammet betingelserne kraftigt op, så vi herigennem sikrer, at der virkelig sker den tilbundsgående sanering, som er nødvendig for, at bedriften kan køre videre.

Der har været ført mange og lange forhandlinger mellem regeringen og landbrugets organisationer. I socialdemokratiet havde vi håbet, at det var muligt at nå frem til et resultat, som landbrugets ledere ville give deres anbefaling og tage et medansvar for. Det har desværre hidtil ikke været muligt. Om det skyldes, at visse landbrugsledere har nær tilknytning til partiet venstre, eller om det skyldes, at nogle af landbrugets ledere, som vi har oplevet det ude omkring på møder, har lovet landmændene mere, end det på noget tidspunkt har været realistisk, i øvrigt uanset folketingets sammensætning, skal jeg lade være usagt.

I socialdemokratiet føler vi imidlertid en forpligtelse til at hjælpe de kriseramte landmænd, som venter på hjælp, og som har brug for hjælp, og vi føler en forpligtelse til at sikre de arbejdspladser og den valutaindtjening, vi har hårdt brug for. Vi har ikke ønsket, at de betrængte landmænd skulle blive ofre for et taktisk spil. Derfor har vi allerede fået vedtaget loven om udbetaling af negativ indkomstskat. Derfor har vi i dag behandlet forslaget om ændring af lov om moderniseringsstøtte, og derfor giver vi vores tilslutning til landbrugsministerens udvidelse af gældssaneringsloven.

Det er på den baggrund, vi håber, at der senere bliver mulighed for at gennemføre en lovgivning om en jordbank, hvor man kan få ombyttet dyr, højt forrentet gæld med billige jordbanklån. Vi har ikke råd til at spille hasard med et vigtigt erhverv, der betyder meget såvel for beskæftigelsen som for valutaindtjeningen. Endnu en gang er det socialde-

mokratiet, der er parat til at hjælpe landbrugserhvervet – jeg var lige ved at sige: på trods af dets ledere – ud af en krisesituation.

Jeg skal på den baggrund på socialdemokratiets vegne udtrykke vores støtte til det foreliggende lovforslag.

Grove (KF):

Det er nu tredje gang, vi behandler gældssaneringsloven. Første gang sagde den daværende landbrugsminister – han var socialdemokrat – at der kun var ca. 1.000 landmænd, der var i klemme, og at det var dem, det drejede sig om. Anden gang sagde den daværende landbrugsminister – han var også socialdemokrat – at der var ca. 5.000 landmænd i klemme, og at det var dem, det drejede sig om. Den nuværende landbrugsminister siger nu, at det er 10.000 landmænd, det drejer sig om. Det viser vist lidt om udviklingen i den landbrugskrise, vi har haft.

Jeg kan da godt forstå, at landbrugsministeren, Bjørn Westh, taler om gyldne tider, men jeg har også forstået, at socialdemokratiet ikke er interesseret i, at vi får bedre tider for landbruget, for hver eneste gang har vi fra oppositionens side sagt, når vi behandlede denne gældssaneringslov: det hjælper ikke blot at gennemføre denne gældssaneringslov, der skal mere til. Vi har sagt det gang på gang. Det er ikke noget med at være bagklog, det kan man forudse. Og det gælder igen. Hvis der ikke virkelig bliver taget fat på landbrugets problemer, så hjælper denne gældssaneringslov ikke, så vil vi om et år stå i samme situation, så skal vi fjerde gang til at udvide loven, og så er det måske 15.000 eller 20.000 landmænd, der er i klemme. Og så har jeg endda ikke talt om de andre landmænd, der har betydelige økonomiske vanskeligheder, men som ikke kom i betragtning ved denne lov. Landbruget siger selv, at det drejer sig om 20.000–30.000, som ikke kan komme i betragtning her; dem bliver der ingenting gjort for.

Jeg har ført talt om, at der var krisestemning ude i landbruget, men jeg har egentlig fornemmelsen af, at det er der ikke længere – der er simpelt hen håbløshed. Når man kommer ud til de unge landmænd, der virkelig har en animalsk produktion, så taler de såmænd ikke meget om, hvad I gør, hvad regeringen gør. De er så småt ved at indstille sig